

Giedra ir šilčiau, nors naktį temperatūra nukris iki 38°. Saulė teka 6:38; leidžiasi 6:50.

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. XL.

Kaina 5c

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave. Gr.

3, III. Antradienis, Rugsėjo-September 22 d., 1953

Price 5c

No. 223

ŠIAURĖS KORĖJOS LAKŪNAS GAUS \$100,000

Prancūzijos radikalai socialistai stato sąlygas Europos Armijai

PARYZIUS. — Savo metiniam suvažiavime Aix-Les Bains Prancūzijos Radikalų Socialistų partija, kuri turi Prancūzijos parlamente 75 atstovus iš 625 ir kuriai priklauso visa eilė paskutinių metų Prancūzijos premjerų su priešpaskutiniu Rene Mayer imtinai, nutarė remti Europos Armijos ratifikaciją, bet pastatė keletą sunkiai nugalimų sąlygų.

Jie reikalauja Europos Armijos sutartį papildyti kai kuriais

punktais, kurių vienas pagrindinis yra sąlyga, kad prieš armijos įkūrimą būtų įsteigtas "antautybinis politinis organas". Saaro klausime jie reikalauja sutikti dėl vad. "internacionalinio Saaro statuto". Be to viena pagrindinių sąlygų yra ta, kad būtų griežtai apribotas vokiečių policijos skaičius. Nors Europos Armijos sutartis leidžia Vokietijai turėti tik 12 divizionų kariuomenės, bet joks punktas nenustato policijos dydžio.

BERIJOS PABĖGIMO MISTERIJA

WASHINGTON, D. C. Senatoriaus McCarthy vadovaujamas tyrinėjimo pakomitetas po kelių dienų tikisi patirti visą tiesą apie mešamą sovietų slapstosios policijos viršininko Lavrenti Berijos pabėgimą į užsienį. Tam komitetui dirbą asmenys Europoje jau bandą pasimatyti su asmeniu, kuris sakosi esąs Berija.

Baltimorėje pulkininkas Ulius L. Amoss, kuris vadovauja privačiai šnipų išnaikinimo įstai, šią vasarą buvo nuykęs į Europą. Ten, sako jis, susitiko su asmenimis, kurie tikrina, jog Berija esąs pabėgęs. Miunchine vienas rusas, kuris sakėsi buvęs sovietų slapstosios policijos majoras, norėjęs patirti, ar JAV suteiktų Berijai prieglaudą kaip politiniam pabėgėliui. Amoss atsakė, jog jis negalys valdžios vardu kalbėti, nors ir manąs, jog prieglauda Berijai būtų suteikta.

Amoss mano, jog Berija iš Rusijos pasprukęs pirma nei buvo paskelbta apie jo areštavimą. Dabar skelbiama, kad esąs pabėgęs ne tik Berija, bet ir jo trys artimi bendradarbiai.

Valdžios pareigūnai žiūri skeptiškai į skelbiamą Berijos pabėgimą. Jie nemano, kad buvęs slapstosios policijos viršininkas būtų galėjęs iš anapus geležinės uždangos pasprukti. Tuo pačiu metu jie duoda suprasti, jog jie su dideliu malonumu atsiųstų Beriją, kuris tikrai galėtų papasakoti įdomių dalykų apie Kremliaus valdovų paslaptis.

Jis atlieka 1957 m. gamybos planą

VIENA. — Komunistinės Vengrijos laikraštis "Nepszava" rašo, kad stakanovietis Stephen aBdics taip toli pažengė valstybinio plano vykdyme, kad šiuo metu jis atlikinėja jau 1957 metų planą. Vargas tiems Vengrijos darbininkams, kurie šio stakanovietio nepaveja.

Rengiasi pašalinti uostų unija

ST. LOUIS. — Amerikos Darbo Federacijos (AFL) egzekutyvinė taryba savo 72-me metiniam suvažiavime nutarė rekomenduoti uostų unijos International Longshoremen's Assn., kuri kaltinama gangsteriškų metodų naudojimu ir demokratiškos tvarkos paneigimu, pašalinimą iš Federacijos.

Š. m. rugpjūčio mėn. AFL at-

Merų suvažiavimas Montrealy

MONTREAL. — Šią savaitę vykstančiame JAV ir Kanados miestų merų suvažiavime Chicagos meras Kennelly vaidins svarbų vaidmenį kaip JAV Merų Konferencijos pirmininkas. Suvažiavime bus liečiami įvairūs miestų administravimo klausimai, ypatingą dėmesį kreipiant į municipalinių mokesčių ir finansų problemas. Augančios municipalinės išlaidos, kurių nepadengia ligšioliniai mokesčiai, sudaro šių dienų Amerikos miestų valdžioms didžiausią rūpestį.

Japonijoje pasiliks tik JV ginkluotos jėgos

TOKIJO. — Britų ir kitų JT ginkluotos jėgos "eventualiai" (atseit, laikui bėgant) turės aplėsti Japonijoje užimamas bazes. Pasirašius Korėjos karo pailaubų sutartį, nebėliko jokio pagrindo toms jėgoms ilgiau besiliskiti Japonijoje.

Tokį pareiškimą padarė spaudos atstovams Japonijos užsienio reikalų ministeris Katsuo Okazaki. Tuo pačiu metu jis pridūrė, jog JAV sudaro išimtį, nes jos su Japonija yra sudariusios specialų paktą. O pagal tą paktą JAV ginkluotos jėgos ir ateityje turės savo bazes Japonijoje.

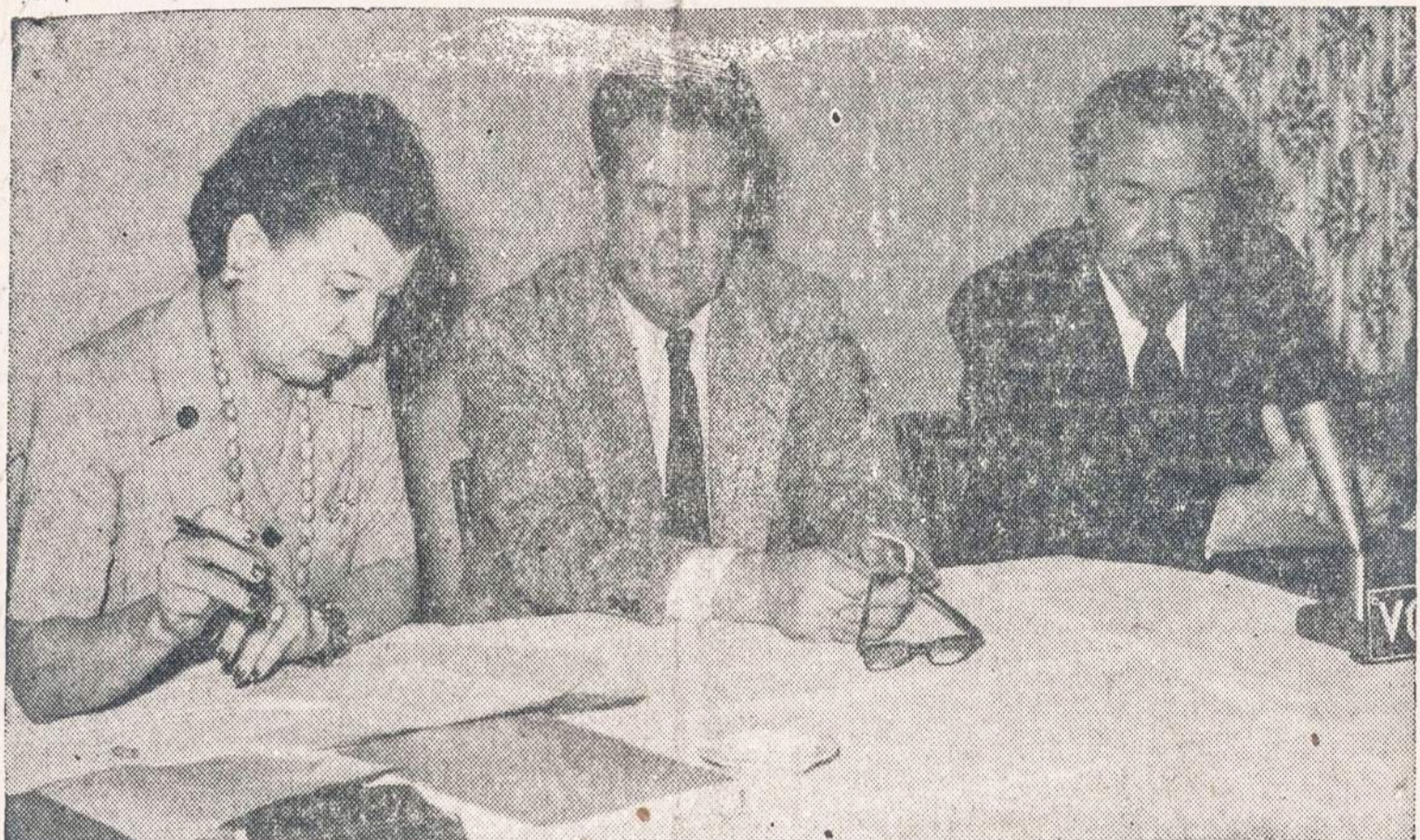
Ne "DiPi", bet "PiPi"

NEW YORKAS. — Vienas lenkų imigrantas, pastebėjęs, kad naujieji atvykėliai į Ameriką gėdinasi dažnai jiems prisegamo DiPi (Displaced Persons) vardo, siūlo šį netikslumą pakeisti kitu. Jo nuomone, DiPi vardas tiko, gyvenant Vokietijoje, bet atvykus į Ameriką, tas vardas atpuola, nes juo krikštijami žmonės jau turi savo vietą. Todėl pavadinimą Displaced Persons jis siūlo pakeisti Placed Persons. Sutrumpinimas bus PiPi.

Prekių kainos pakilo pustrečiu nuošimčiu. Tokiu būdu tenka daryti išvadą, jog padidėjo prekių kiekis bei reikalavimas patarnavimo. Valdžia krašto saugumui 1952 m. išleido 23 nuošimčių daugiau, negu buvo išleista 1951 m. **NEW YORKAS.** — Pakeliui į Korėją buvo sustoję New Yorke 160 Olandijos karių. Pasiliks jie čia kelias dienas, o paskui vyks į Pacifiko krantą, o paskui laivu plauks į oKrėją.

Kongr. Kersten Vliko būstinėje

Kongresmanas Charles J. Kersten, House Baltic Committee pirmininkas, ALT atstovų lydimas, lankėsi Reutlingene, Vokietijoje, ir konferavo su VLIKu ir Vykdomyja Taryba.

Š kairės į dešinę: Informacijos Centro direktorė panelė M. Kizytė, kongresmanas Charles J. Kersten ir VLIKo pirmininkas M. Krupavičius.

Kongr. Charles J. Kersten, prel. M. Krupavičius ir inž. A. Rudis (iš Chicago, Illinois)

JAV PRODUKCIJOS PADIDĖJIMAS

WASHINGTON, D. C. — 1952 m. JAV buvo pagaminta daugiau įvairių prekių bei suteiktas aptarnavimas didesniai žmonių skaičiui, negu bet kada praecyčiai. Tai matome iš prekybos departamento pateiktos Amerikos ūkio apžvalgos.

Iš tos apžvalgos matome, jog nuo 1949 m. iki šių metų galo Amerikos gamyba pakilo 25 nuošimčiais. Ir tas gamybos didėjimas buvo nuolatinis: kiekvienais metais vis buvo pagaminama daugiau.

1952 m. Amerikos pramonės produkcija bei įvairios rūšies patarnavimas buvo įvertintas \$348,000,000,000. Tai sudarė penkis ir pusę nuošimčių daugiau, negu buvo įvertinta 1951 m. produkcija bei įvairios rūšies patarnavimas. Amerikos gyventojų pajamos siekė 292 milijonus dolerių. Palyginus su 1951 m., toji suma yra penkais nuošimčiais didesnė.

Prekių kainos pakilo pustrečiu nuošimčiu. Tokiu būdu tenka daryti išvadą, jog padidėjo prekių kiekis bei reikalavimas patarnavimo. Valdžia krašto saugumui 1952 m. išleido 23 nuošimčių daugiau, negu buvo išleista 1951 m.

NEW YORKAS. — Pakeliui į Korėją buvo sustoję New Yorke 160 Olandijos karių. Pasiliks jie čia kelias dienas, o paskui vyks į Pacifiko krantą, o paskui laivu plauks į oKrėją.

Flonrence Chadwick laimėjo antrą rekordą

TARIFA, Ispanija. — Amerikietė Florence Chadwick, kuri neseniai perplaukė į abi puses Lamanšo kanalą, šiomis dienomis sumušė ligšiolinį Argentinos plaukiko rekordą Gibraltare, perplaukdamą šį pavojingą sąsiaurį per 5 val. ir 6 min. Pirmoji moteris, kuri nugalėjo Gibraltarą, buvo angli Mercedes Gleitz. 1928 metais iš Ispanijos jį pasiekė Afrika per 13 val. ir 42 min.

Teis buvusį karalių Farouką

KAIRAS. — Iš patikimų šaltinių pranešama, kad Egipto vyriausybė rengiasi "už akių" teisti buvusį karalių Farouką. Jis būsiąs kaltinamas tuo, kad 1950 m. "inspiravo" nužudymą jauno leitenanto Abdel Kader Taha.

Sausio mėnesį prokuroras Sabek reikalavo, kad už minėto leitenanto nužudymą aštuoni kaltininkai būtų pasmerkti mirti. Tarp kaltininkų buvo ir pulkininkas Ahmed Kamel, buvęs karaliaus rūmų policijos komendantas. Visų kaltinamųjų likimas netrukus bus revoliucinio tribunolo išspręstas.

Višinskio kalba J. T. asamblėjoje

JNGTINĖS TAUTOS, N. Y. — Jungtinių Tautų Asamblėjoje sovietų delegatas Višinskis pasakė kalbą, kuri buvo įvertinta kaip "pašildyti barščiai".

Pirmiausia jis reikalavo, kad būtų uždraustas gaminimas atominių ir vandenilio bombų. Bet tai sena pasaka: jis reikalauja besąlyginiai uždrausti, bet nesutinka, kad būtų įvesta kontrolė.

Taip pat iš naujo reikalavo, kad Korėjos taikos derybų konferencijoje dalyvautų neutralios valstybės, o ne vien tik tos, kurios kariavo. Tą klausimą jis pakėlė, nežiūrind to, kad jau karštas asamblėja jį svarstė ir balsavo.

Britų delegacijos atstovas apie Višinskio kalbą atsiliepė taip: ji buvo neigiamai ir pasižymėjo savo tuštumu. Tai buvo jo seniau pasakytą kalbą kratynys.

Bando pasigerinti Japonijai

TOKIJO. — Čia gautomis žiniomis, Maskva žada grąžinti 2,458 japonus, kurie, matyti, yra laikomi koncentracijos stovyklose kaip "karo kriminalistai". Tuo būdu Maskva matyti, bando pasigerinti Japonijai bei parodyti jai savo draugiškumą.

SPRAUSMINIŲ LĖKTUVŲ ATSKRIDĖS KORĖJĖTIS GAUS \$100,000

WASHINGTON, D. C. — Karo aviacijos vadovybės patarė, bus išmokėta \$100,000 Šiaurės Korėjos lakūniui, kuris sovietų pagamintu sprausminiu lėktuvu atskrido į Pietų Korėjos Kimpo aerodromą ir pasidavė JAV oro jėgų pareigūnams. Jiems jis perdavė lėktuvą, kuris, manoma, yra vėliausias MIG-17 sprausminis lėktuvas.

Gynybos departamentas pritarė, kad atskridusiam sprausminiu lėktuvu lakūniui (jo pavardė neskelbiama) būtų išmokėta iš viso \$100,000.

Sprausminis lėktuvas esąs vėliausias pagamintas, — daug geresnis, negu buvo vartojami karo metu. Jis galis skristi su 1,000 svarų bombomis ir turis keturias patrankas.

BĖGA KOMUNISTŲ LAKŪNAI

Komunistų advokatas turi nemalonusų

SAN FRANCISCO. — Advokatas Vincent Hallinan ir jo žmona turės federaliame teisme aiškintis, kodėl jie nesumokėjo \$65,000 pajamų mokesčiais 1946—1950 m. laikotarpy.

Hallinan pagrąšėjo raudonųjų gynimu teismuose. Pernai jis buvo vadinosios Progresyvių partijos kandidatas į prezidentus. Kaip žinia, toji partija faktiškai buvo komunistų kontroliuojama.

Reikalauja, kad labiau skubėtų

BERLYNAS. — Walter Ulbricht, Rytų Vokietijos komunistų bosas, reikalauja iš darbininkų, kad jie sparčiau dirbtų ir daugiau pagamintų. Užsiminė jis ir apie atlyginimą keliasis žodžiais, iš kurių galima suprasti, jog darbininkams ne tik nemanoma uždarbius pakelti, bet kaip tik priešingai: tam tikrais atsitikimais numatomas atlyginimo sumažinimas.

Reikalavimas sparčiau dirbti už tą patį atlyginimą privedė prie birželio 17 d. sukilimo, kurį sutriuškino sovietų tankai.

Prancūzija priėmė Vokietijos pasiūlymą

PARYZIUS. — Vakarų Vokietija pasiūlė Prancūzijai tiesiogiai tartis dėl išlyginimo kilusių nesusipratimų. Tarp tų dviejų valstybių gal didžiausias, taip sakant, nesantaikos kaulas yra Saaro kraštas. Yra visa eilė ir kitų klausimų, dėl kurių nėra susitarimo. Tad įvykstančioje konferencijoje Vakarų Vokietija ir Prancūzija bandys susiprasti bei kiliusius nesusipratimus pašalinti.

Kanados kviečių augintojų rūpesčiai

MONTREAL. — Kiekvienais metais Kanada išaugina apie 600 milijonų bušelių kviečių. Krašto viduje sunaudojama apie 150—175 milijonų bušelių. Likusius reikia parduoti užsieniui. Kviečiai sudaro kraštui vieną didžiausių pajamų šaltinių.

Paskutinių metų derlius nebuvo visas parduotas. Nuimant šių metų derlių, apie 360 milijonų bušelių atsargos dar buvo elektuvatoriuose. Ir nors daugeliui valstybių savo grūdų neužtenka, bet ir pernykščių ir šimetinių Kanados kviečių nieks nesukubina pirkti. Prekybininkai žino, kad vėliau kainos kris.

SEOUL, Korėja. — JAV Tolinųjų Rytų Komandos pasiūlymas 100,000 dolerių premijos ir politinės globos komunistų lakūnams, kurie atgabens į Vakarų sovietų modernų sprausminį lėktuvą, vėl susilaukė atsakymo, ši kartą iš Šiaurės korėjiečio.

Praėjusį pirmadienį jaunas, žemo ūgio Šiaurės Korėjos lakūnas, kurio pavardė neskelbiama, nusileido už 15-os mylių į pietvakarius nuo Seoul esančiame Kimpo aerodrome, atgabendamas rusų gamybos sprausminį lėktuvą MIG-15.

Tai jau trečias raudonųjų lakūnas po 2-ųjų lenkų Jareckio ir Jazwinskio, kurie nusileido Danijoje, pasprukęs su lėktuvu pas amerikiečius. Oro pajėgų vadovybė pareiškė, kad iki šiol \$100,000 premijos pažadas nėra atšauktas. Raginimai bėgti į vakarus Šiaurės Korėjos teritorijoje buvo mėtomai rusų, kinų ir korėjiečių kalbomis. Atsiskaidusioje buvo talpinama ir pabėgusio lenkų lakūno Jareckio fotografija bei šūkis: "Jis tai padarė, kodėl jūs negalite?"

Kol kas spaudos atstovai neprileidžiami prie naujai atbėgusio korėjiečio. Vėliau žadama pateikti visuomenei daugiau informacijų, neišduodant pabėgusio lakūno junginio ir asmeniškų detalių. Iš oro pajėgų vadovybės pareiškimo galima spręsti, kad raudonas lakūnas prieš savo atskridimą buvo su ja susirišęs, nes apsaugos tinklas yra toks stiprus, kad "būtų neįmanoma svetimą lėktuvui prasi-brauti pro mūsų linijas be vadovybės žinios".

KOMUNISTINĖ KINIJA PASALINŲ FINANSŲ MINISTERI

HONG KONG. — Raudonoji Kinija pašalino finansų ministrą. Manoma, kad ministras buvo pašalintas dėl to, kad penkmečio planas pradėjo šlubuoti.

Iš Kanados vidurio ir rytų į Atlanto pakraštį, iš kurio grūdai pakraunami į didžiuosius laivus, kanadiečiai kviečius gabena ežerais. Bet ežerai jau gruodžio mėnesį užšąla. Jeigu iki to laiko kviečių rinkos nepajudės, vėliau gabenimas geležinkeliais bus nepalyginamai nuostolingesnis, negu vandens keliasis.

Artėjant žiemai, Kanados ūkininkų susirūpinimas auga. Kviečių daug, bet nieks jų neperka. Ar pasiseks surasti rinkas ir ištuštinti elevatorius prieš žiemą. 1930 metų ūkinės krizės šešėlis daugeliui neduoda ramiai miegoti.

DAR DEL M. VAITKAUS PASAKOJIMU

Kaip p. An. Rg. minėjo, dėl "Naujienose" išspausdintojo straipsnio apie poeto kanauninko M. Vaitkaus pasakotus atsiminimus. Atsiliepė ("Draugas", II dalis, rugp. 29) Ben. Babrauskas, rašytojų d-jos pirmininkas. Jis radęs aprašyme faktų klaidų ir stebisi netikslumais.

Tame pat "Draugo" numery yra ir kitas įdomus dalykas. J. Girnias viešai pabėgė, kad B. Babrauskas jo mintis iškreipęs — nesilaikęs įprastinių citavimo taisyklių. Vadinasi, viename laikraščio numery išskeltos dvi "bylos", kurių vienoje Ben. Babrauskas yra kaltinamas, o kitoje jisai kaltina.

J. Girnias sakosi didžiai apgailestaujęs, bet iš B. Babrausko anksčiau jam padarytos pastabos maža terandą pasimokyti. Iš principo gerbiant klaidų pataisymus, betgi atrodo, kad šį kartą (dėl M. Vaitkaus atsiminimų atpasakojimo "patikslinimo") B. Babrauskas nėra ačiū uždirbęs, nes jis neišnešė tomis pataisomis aiškumo.

Ką pataiso B. Babrauskas?

Jisai sako, jog "nei kalbėtojas tai sakė, nei jo motina iš tikrųjų buvo rusė pravoslavė". Iš tokiu rafinuotu sakiniu visai neaišku, ką B. Babrauskas atitaiso: ar jis suprato, kad kan. M. Vaitkus, kalbėdamas apie romantiškas vedybas su pravoslava, pasakojo ne savo kilmę? O gal jis tik nori pasakyti, kad M. Vaitkaus motina tebuvo pravoslavė, bet nerusė, pvz. ukrainietė ar gryniausia žemaitė?

Taigi, jei pataisymai kelia abejonių, nieko aiškaus nepasako, jie neverti to popieriaus, kurį taisytojas eikvoja; nebent B. Babrauskui svarbu buvo pasakyti, kad "Naujienose" rašoma su klaidomis, bet kokia ta tiesa — jam nerūpi pasakyti. Netikusiai padaryta pataisa nesulaukė ir p. An. Rg. kartoti tą patį, kaip pas rašiau.

Antrame klaidų taisymo punkte B. Babrauskas tikslina M.

Vaitkaus į kanauninkus pakėlimo atpasakojimą. Jis sako, kad jokio "pirmo pristatymo" Vaitkus neminėjo, nes tokio nebuvo — kai tik M. Vaitkus tokiam pakauštinimui buvęs pristatytas, buvęs ir pakeltas.

Gal B. Babrauskas ir geriau žino už patį kan. M. Vaitkų, kaip tasai buvo į šį laipsnį pakeltas. Mums tos visos jo karjeros ir kilmės smulkesnis nežinome, kol apie jas viešai pats kan. M. Vaitkus Chicagoje neprabilo. Jų nėra dabar nebūtų vertę liesti, jei jų savo asmeninių išgyvenimų nebūtų kalbėtojas surišęs su platesnės apimties dalykais, pvz. kunigo kova dėl kultūrinių vaidinimų lankymo.

Betgi kan. M. Vaitkus į kilmę, kaip arkiv. Skvireckas jam pranešė, jog kova dėl teatro lankymo pakenkė karjerai: pristatę pakelti į kanauninkus, bet Romos atstovas protestuoja. Tad iš tokio pasakojimo, rodo, niekas negalėtų drįsti daryti tokias išvadas, kad M. Vaitkus "kai tik buvo pristatytas", buvo ir pakeltas", nes, jei buvo protestas, tai pirmojo pristatymo neužteko, — tokia tik logiška išvada persasi. Tokiais atvejais, paprastai veikiama, kad protesto pareiškėjas savo nuomonę pakeistų, arba veikiama, kad protestas būtų pilna to žodžio prasme nugaltas, nors ir neatšauktas. Jei B. Babrauskas tvirtina, kad pakėlimas įvyko tuoj, visai nekalbėjamas apie protestą, mes galim juo patikėti, bet jis ta prasme taiso paties kan. M. Vaitkaus pasakojimą.

Caro laikų garbei... Lietuvos mokyklų kritika

B. Babrauskas nieko nepasako apie kan. Vaitkaus slavizmo garbinimą (gerbinimą), o tik graibstosi apie "Naujienų" sąžinę, lyg būtų netiesa, kad tiek daug apie slavus pagarbiai jubilias kalbėjo.

Nepriklausomos Lietuvos atgimimo dienomis švietimo tvarkytojai aiškiai numatė, koks lietuviams gresia pavojus iš slavizmo. Jie labai protingai pasielgė, kad nei pradžios mokyklose nei lietuvių gimnazijose neįvedė rusų ir lenkų kalbų mokymo. Todėl tos mokyklos buvo praieities didikų, plikbajorių ir šiaip įvairių caro laikų garbintojų peikiamos. Girdi, kas per mokyklos, kad rusiškai ir lenkiškai nemokė: su lietuvių kalba toli nenuvažiuosi!.. 1950 metų kalėdiniam "Naujienų" numery, vieno žemaičių žiburėlio — Ylakių vidurinės mokyklos — 30 metų sukakties proga tokius kritikus išvadina vergais, išsilgusiais svetimtaučio pono.

Labai nustebau, kad ir kan. M. Vaitkus, rašytojų d-jos garbės narys, emėsi tais pačiais ("netoli nuvažiuosi") motyvais peikti Lietuvos mokyklas ir nuvertinti lietuvių kalbą. Tam jis pasiūlė kažkokį "autoriteta" — prof. Jurgučiu įrodinėjęs lietuvių kalbos mokymą, gretindamas su kitomis kalbomis.

Žinoma, jei rašytojų d-jos pirmininkas B. Babrauskas mano, kad kan. M. Vaitkus šališkos pasakos apie lietuvių kalbos netinkamumą "išplaukimui į svetimus vandenis" yra tikras dalykas, primtinas be mažiausios kritikos, tai tik belieka B. Babrauskui palinkėti toliau sėkmingai vadovauti Chicago lietuvių moksleivių liuanistinio auklėjimo įstaigai ir kartu su kan. M. Vaitkum nesistebėti, kad jaunimas nekalba lietuviškai...

Kam gražu — tegu dainuoja Dr. V. Kudirką sakosi apsiaverkęs lietuviškąją "Aušrą" pamatęs. Tūli senosios kartos lietuvi sakosi nepaprastų įspūdių buvę paveikti, matydami nepriklausomos Lietuvos kovą kariu ir girdėdami jų dainas. Kan. M.

Vaitkus sakosi tokios gražios, kaip rusų pasieniečių maršų, muzikos niekada nebegirdėjęs. Tai faktai. Nė p. An. Rg. neneigia, kuo kan. Vaitkus minėjime dėl tos mokyklos buvo praieities didikų, plikbajorių ir šiaip įvairių caro laikų garbintojų peikiamos. Girdi, kas per mokyklos, kad rusiškai ir lenkiškai nemokė: su lietuvių kalba toli nenuvažiuosi!.. 1950 metų kalėdiniam "Naujienų" numery, vieno žemaičių žiburėlio — Ylakių vidurinės mokyklos — 30 metų sukakties proga tokius kritikus išvadina vergais, išsilgusiais svetimtaučio pono.

Labai nustebau, kad ir kan. M. Vaitkus, rašytojų d-jos garbės narys, emėsi tais pačiais ("netoli nuvažiuosi") motyvais peikti Lietuvos mokyklas ir nuvertinti lietuvių kalbą. Tam jis pasiūlė kažkokį "autoriteta" — prof. Jurgučiu įrodinėjęs lietuvių kalbos mokymą, gretindamas su kitomis kalbomis.

Žinoma, jei rašytojų d-jos pirmininkas B. Babrauskas mano, kad kan. M. Vaitkus šališkos pasakos apie lietuvių kalbos netinkamumą "išplaukimui į svetimus vandenis" yra tikras dalykas, primtinas be mažiausios kritikos, tai tik belieka B. Babrauskui palinkėti toliau sėkmingai vadovauti Chicago lietuvių moksleivių liuanistinio auklėjimo įstaigai ir kartu su kan. M. Vaitkum nesistebėti, kad jaunimas nekalba lietuviškai...

Apie kitų žeminimą ir nusizeminimą

Sutinkant su p. An. Rg., kad netinka kitų tautų žmones žeminti, niekinti jų kultūrą, kyla klausimas, ar tinka lietuviams nepagrįstai nusizeminti, savo kalbą ir kultūrą niekinti?

Kan. Vaitkus, neigiamai apie lietuvių kalbą kalbėdamas, kalbėjo ir apie Lietuvos mokyklas. Esą, jie, caro laikų moksleiviai, buvę laimingesni už neprik. Lietuvos mokinius. Jie turėję geresnę progą išmolti svetimi kalviai sakosi nepaprastų įspūdių buvę paveikti, matydami nepriklausomos Lietuvos kovą kariu ir girdėdami jų dainas. Kan. M.

nauta, šališka Lietuvos mokyklų kritika. Universitete buvo puišios sąlygos, kam reikėjo ir kas norėjo, svietimui kalbų išmolti. Žinoma, čia "lineikos" (mušimo) priemonės nebuvo vartojamos.

Taigi, jei p. An. Rg., pagal savo paties patarimą, prieš rašydamas mintis dar būtų perleides per "koštuva", būtų gal pamatęs, kad kan. Vaitkus nevien tik kalbėjo, kaip "anaisiais laikais" atrodė, t. y. nevien tik jaunystės įspūdius pasakojė.

Gaila, kad St. Pilkos pasakimo atpasakojimas suprastas smerkimu. Dar šiais metais tas pats St. Pilka viešai pareiškė pasitraukęs iš lietuvių teatro veiklos. Tas pareiškimas buvo spaudoje pakartotas ir niekas to smerkimu nelaikė. Jei St. Pilka negrįžtų teatran, atrodytų, tik apgailestauti galėtume. Apgailestautume, jei jis ir Maskvon anais laikais būtų išvykęs. Bet mūsų džiaugsmui St. Pilka liko Lietuvoje. Senieji Amerikos lietuviai džiaugiasi, kad jisai, savo laiku čia atvykęs, išvedė Amerikos lietuvių teatrą iš salinių salių į Chicagos didmiestį. Tik džiaugtis galim, kad ir dabar, antrą kartą Amerikoje, nors ir po įvai-

rių troškinančių negalavimų, St. Pilka vėl grįžta į lietuvių teatrą. Kai po gražios veiklos St. Pilka kartais mums paskelbia ir liūdnesnę, nemalonesnę žinią — savo nutarimą ar mintijimą, — atrodo, nėra būtina to negirdėti.

— J. Klauseikis

LIETUVISKA KIRPYKLA
Savininkas Pr. Skripkauskas
4352 S. Western Ave.

PALUMBO'S RESTAURANT
NEWLY OPENED
Specializing in
PIZZA PIE • BAR-B-Q RIBS
COMPLETE CHICKEN, STEAK AND SEAFOOD DINNERS
CARRY OUT ORDERS
Try our home baked FRUIT PIES
9657 SO. WESTERN AVE.
HILLTOP 5-6848
ASK FOR CHUCK

GUARANTEED ROOFING
Repairs or a Trouble-Free New Roof, Siding—Floor Tile—Wall Tile—Ceiling Tile—Gutter Service.
For a free estimate call:
FULTON 8-1194
SKYLINE 4-7584

C. & B. ROOFING CO.
OAK FOREST, ILL.

Bus rodoma Chicagoje dvi žymiausios sovietų filmos "ALEXANDER NEVSKY" ir "TSAR IVAN THE TERRIBLE"

CINEMA ANNEX THEATER
3210 W. Madison St.

MADAM
Character reader and advisor. I have helped many, and I will help you. Bring all your problems to me. Speaks several different languages.
CRAWFORD 7-8223
3843 W. 26th St. 3213 W. 26th St.
Open 10 A. M. to 10 P. M.

PRAMONINIŲ NAMŲ UŽLAIKYMAS
813 WEST 35th STREET
"Tuck-pointing", Gatu nuvalymas, Mūrijimas, Išorinis dažymas, Pilnai aprausta.
Apie langus apliudydas.
24 val. telefonu patarnavimas. Veltui apskaičiavimas.
Vlrginia 7-4087—YArds 7-2641

A. BENIULIS ir A. STANEVIČIUS
Atlieka perkaustymus, pervežimus ir automobilių lyginimus, dažymus ir taisyso darbus.
Kreiptis perkaustymais, telefonu: SE 3-2146 arba BI 7-7075
Taisytais, telefonu: SE 3-2146 arba KE 8-3092
1835 CANALPORT AVE.

Perkraustome Baldus IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS
vietoje ir iš tolimesnių distancijų. Patarnaujame pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 So. Talman Avenue
CHICAGO 29, ILL.
Tel. GRovehill 6-7096

HEMOROIDAI
PRASALINAMI BE SKAUSMO, BE CHIRURGIJOS.
Nesugaištant laiko nuo darbo.
Dr. W. D. McCleery, D. C.-N. D.
7911 So. Ashland Avenue
VINCENNES 6-6242

ISPANISKA DZINGELIS
Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išpūtimu, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, udeglių ir kvapmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir patį ligonį, suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi malonių kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00; ketvirtadalis svaro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

Kas paskato "Naujienas" — Visą tiesą ten atras. Apie Lietuvą, pasauį sviesų Tik "Naujienos" skelbia tiesą.

Garsinkitės "N-nose"

NATIONAL HOMES
2, 3 AND 4 BEDROOM HOMES—RANCH STYLES
Near Calumet Expressway, 45 minutes to Chicago Loop by South Shore Electric — As low as
\$995 DOWN — \$58 MONTHLY
FURNISHED DISPLAY HOME
7309 WHITE OAK AVENUE
HAMMOND, INDIANA
BALDWIN BUILDERS, INC.
Open daily 5 to 8:30 P. M. Sunday 1:30 to 7:00 P. M.
HAMMOND, INDIANA
RUSSELL 7040

NAMŲ SAVININKAI
"PAZVELKITE Į ŽALESNES GANYKLAS"
Auginkite savo vaikus gražioj, švartoj Oak Lawn apylinkėj

2 ir 3 Miegamieji
Taip žemai kip \$10,900
Mokėkite visai mažai
Tik po \$61.00 į mėnesį
Nušimtis įskaitomas

Ateikite šiandien apžiūrėti mūsų modelio namus
ATDARA SEKMADIENIAIS

Mūsų modelio namai yra Oak Lawn, 8800 South ir 5500 West. Žiūrėkite mūsų iškabų prie 87-tos gatvės arba pietų vakarų vieškelis 1 blokas į rytus nuo Central Avenue.

FATHER & SON GENERAL CONTRACTORS

PETER LEVICKAS Garden 4-0932 THEO LEVICKAS GArden 4-3987
Mažų namų statytojai... Altic Rooms... Namus permodeliuojame
9134 South 54th Avenue Oak Lawn, Ill.

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupes

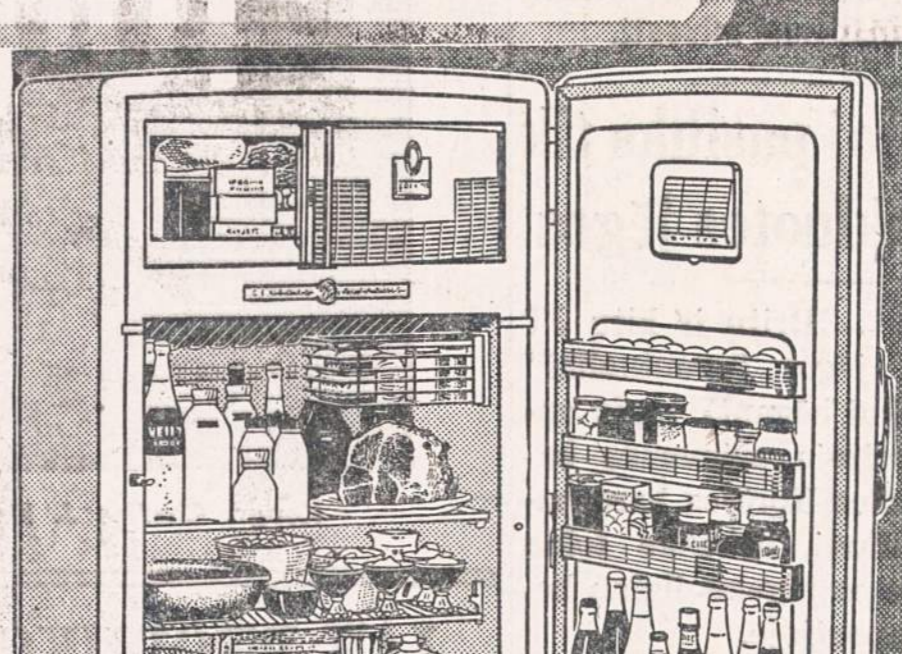
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėlai yra aprausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Penktadi. ir šeštadi. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiadi. 9:00 ryte iki 12 v. diena. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

2 GREAT APPLIANCES IN 1

THE NEW DE LUXE G-E REFRIGERATOR-FREEZER!

IT'S TERRIFIC
A REAL FREEZER PLUS REFRIGERATOR!

Model LM-95K 9.5 cu ft

REFRIGERATOR-FREEZER

New distinctive styling combined with startling mechanical features give you the finest in beauty, convenience and dependability. You'll really have to see it, to appreciate this wonderful new G-E Refrigerator-Freezer!

2 APPLIANCES IN 1
1. Real food freezer
2. No-defrost refrigerator

Includes these amazing features!
Roto-Cold Refrigeration gives you more uniform cold refrigerator section!
Moist-Cold food storage keeps food garden-fresh... even uncovered!

No Defrosting, because frost never builds up in refrigerator section!
Bigger, Roomier than ever. 20% more storage space per sq. ft. of floor space than older models!
Butter Conditioner keeps a whole pound of butter or margarine just right for easy spreading! Adjustable control.
Aluminum Space Maker Door Shelves for easy-to-reach storing of frequently used items! All shelves aluminum!
Redi-Cube® Ice Trays let you pick out one cube at a time or as many as you like!

Model LH-11K-11 cu ft

REFRIGERATOR-FREEZER

WONDERFUL NEW FEATURES INCLUDING:
Roto-Cold Refrigeration. Cold air circulates in refrigerator section so that all parts of it are uniformly cold!
No Defrosting. Frost never builds up in the refrigerator section!
Moist-Cold. High humidity keeps foods extra-fresh... even without covering—yet refrigerator walls stay dry!
Bigger, Roomier Than Ever. Has 39% more storage space per square foot of floor space than older models!

So new and beautiful! So different! You'll be amazed!

BEE JAY STORES
15 WEST HUBBARD STREET
Whitehall 4-3253

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

J. STANISLOVAIČIO GYVENIMO BRUOŽAI

1. Korespondentai

Mūsų išeivijos gyvenimo spaudos korespondentai vietose yra tie, kurie stumia lietuvių visuomenės gyvenimą pirmyn, neleidžiant jam sustingti. Jie savo korespondencijomis įneša į vietos gyvenimą daug įvairumo, žadina susidomėjimą mūsų spauda ir tuo pačiu skatina žmonių prusinimąsi. Išeivijos spaudos istorijoje jiems atiteks gražus lapas. Tikrai, mūsų kultūros istorikai jų nepamirš.

Bet tie vietose gyvenę spaudos korespondentai ne tiek dėl palinkimų, ar noro, ar laiko pertekliaus turėjimo, bet aplinkybių verčiami, turi pasinerti vietos bendrame lietuvių visuomenės gyvenime. Tūli jų turi tapti lietuvių kalbos mokytojais; veik visų vietoje veikiančių lietuvių įvairių sambūrių renkami raštininkais, nes jie raštingiausi, labiau įgudę surašyti susirinkimų protokolus; be jų retai kada nors apsieima įvairūs scenoje pasirodymai, ar tai su vaidinimais, ar tai su dainomis; jie, nori ar nenori, bet kartais turi imtis net režisavimo ar chorvedybos darbo ir kitokiais įvairiais kultūrinio pobūdžio darbais jie apkraunami. Na, o kaip tos pačios visuomenės anksčiau pakylėti, tai jie visų labiau pastebimi ir dažniausiai labiausiai peikiami, apkalbami, barami ir retai kada nors pagerbiami. Vieni tai iš pavydo juos purvina, žemina; kiti bendrai iš pamėgimo kitus apkalbėti. Mat, jie, tai yra tie korespondentai — kelelių darbų ant savo pečių nešėjai visiems po kojų painiojasi; nori ar nenori, juos visur pastebėsi. O be to, spaudoje savo pastabomis korespondencijose negi visiems vienodai gali įtikti. Parašė, žiūrėk kai ką pamiršo pastebėti, pagirti; toks jau ir sukąnsis, priešu tampa. O kartais per neapsižiūrėjimą, ar per nepastabumą rašydamas spaudai kai ką ne taip pasako kaip buvo. Tokie be pasigailėjimo smerkiami, dergiami, nors dažnai tokie dergėjai tikri nemokšos, kelių žodžių nesugebą parašyti.

Tikrai nėra lengvas vietos korespondento darbas! Jo gyvenimas nesaldomas: dėkingumo veik jokių, o apmaudo geru glėbiu neapimsi.

2. Visuomenės pakopose

Tokių vietos korespondentų, spaudos platintojų yra Wilkes-

Barre, Pa. J. V. Stanislovas. Šiais metais suėjo, rodos, trisdešimt penki metai kaip jis verčiasi tuo mėgėjišku, nedėkingu spaudos darbu. Daugiausia jis yra rašęs ir rašo "Tėvynei", "Keleivui" ir "Naujienoms". O J. Stanislovas yra teismokas žmogus; savo įsitikinimais ir darbais demokratas. Demokratas ne vien tik politine prasme, bet ir ūkine, todėl jis visuomenininkas, sakysime socialistas. Tokiu jis apsisprendė 1919 m. Jis yra didelis laisvės šalininkas ir gerbiąs kitų pažiūras. Jis nesmerkia žmogaus vien tik todėl, kad jo artimas kitaip mano. J. Stanislovas yra veiklus visuomenės narys ir atviras. Jis drąsiai ir atvirai viešai pasisako, kai jam tenka kalbėti vienu ar kitu klausimu.

J. Stanislovas spaudoje pasirašo pilna pavarde, ar vardo ir pavardės pirmomis raidėmis. Kaip ir visiems vietos korespondentams lemia būti įvairių organizacijų (daugiausia kultūrinių ir gerbiamųjų pašalpininių) nariu, tokiu Wilkes-Barre yra ir J. Stanislovas. Jis SLA vietos kuopos ir klubo narys. Jis uolus jų veikėjas ir jų narių susirinkimų pakylėtas atsakingoms pareigoms.

Kartu su spaudos darbu, J. Stanislovas pamėgo ir sceną, visakeriopą jos veikimą. Jis ne vien scenoje daug vaidinęs, bet aplinkybių verčiamas buvo režisiorium, scenos įrengėju, grimoriu, žodžiu — scena be jo visakeriopo darbo negalėjo apsieiti. Reikėjo, o ne todėl, kad norėjo!

3. Sukaktuvininkas ir unijų veikėjas

J. Stanislovas net pats nepastebėjo, kai šiais metais suėjo keturiasdešimt metų, kai jis kurmiu lenda po žeme anglis rausti.

Anot jo, pradžioje buvo stipriai varginantis darbas. Teko daugiausia dirbti savo raumenimis ir tik jais pasitikėti. Kuriam laikui buvo susimetęs kita darba gauti. Nelengva norimas darbas rasti.

1919 m. dirbo Minersville, Pa. Čia veikė lietuvių unijos skyrius. J. Stanislovas buvo to skyriaus narys ir veikėjas. Kurį laiką jam teko dirbti kartu su tokiu pat angliakasių ir spaudos bendradarbiu kaip ir jis pats — Antanu Bačėnu iš Agurkiškės, New Kensington, Pa. gyventoju. Jam šiais metais sueina lapkričio 1 d. šešiasdešimt penki metai. J. Stanislovas A. Bačėną prisimena kaip nuosirdų visuomeninką, gerą draugą ir spaudą mylintį žmogų.

Pro J. Stanislovaio akis prabėgo anglės darbo lengvėjimas, geresnių darbo apsaugos priemonių įgyvendinimas, geresnis darbu atlyginimas, darbo valandų sutrumpinimas ir dar daug kas kita, kas tą darbą padarė švaresniu ir saugesniu. Tų visų angliakasyboje atmainų J. Stanislovas buvo ne vien tik stebėtojas, bet ir kovotojas. Jis senas angliakasių unijos narys ir jos veikėjas. Ir dabar dar J. Stanislovas prisimena su dideliu dėkingumu unijose veikimą. Jis ten dalyvaudamas susirinkimuose gerai pramoko anglų kalbą. Tas veikimas paskatino ir sujdomino bendrai visuomeniniu gyvenimu. Iš čia jis pradėjo sekti politinio gyvenimo raidą ir žmonių tarpusavio ūkinius santykiavimus. Juose susivaikęs, apsisprendė socialistu. Jis, įgudęs unijų veikime, pradėjo stebėti lietuvių gyvenimą ir nejučiomis įsitraukė į savo tautiečių gyvenimą taip, kad kitam jau neliko laiko.

4. Jaunos dienos Lietuvoje

Šiais metais sueina keturiasdešimt metų kaip J. Stanislovas apieleido Lietuvą.

J. Stanislovas gimė 1896 m. Čekiškės valsčiuje, Aukštakalnių vienkiemy. Pradžios mokyklą

lankė Vilkių. Mokslo metų gyvenimo močiutės namuose. Vasarą turėjo padėti jos ūky. Mokykloje netikėtai reikėjo jam tautiniai "apsispresti". Motinos gimnaitė Kymantaitė mokėsi Varšuvoje. Vasarodama Stanislovaicių sodyboje, Juozuką ji išmokė lenkų kalbą poterių kalbėti ir skaityti. Kai Juozukas nuėjo mokyklon, tai jos kapelionas klausė Juozuką, ar jis moka poterių? Kodėl ne! Bet poterių lenkiškai. Protingas tikybos mokytojas nustebo. Čia pat Juozukui pastebėjo, kodėl jis turis poterių lenkiškai, jei jis esąs lietuvis? Kapelionas tuoj jį aprūpino lietuvių kalba knygomis. Ir Juozukas susiprato, kad jis — lietuvis.

J. Stanislovas atvykęs Amerikon trumpą laiką gyveno St. Clairville, Ohio, o jau vėliau persikėlė į Wilkes-Barre, Pa., kur gyvena iki šiai dienai.

Atvykęs Amerikon, J. Stanislovas labai nustebo čia net miestuose daug kur girdėdamas lietuviškai kalbant. Lietuvoje gyvendamas jis savo gimtą kal-

bą ir jos dainas girdėjo tik kaimė. Miestuose vieni čiauskėjo lenkiškai, kiti žydiškai arba maskoliškai.

J. Stanislovas vedė visuomenės veikėjų Vištartų dukrą, gimusią JAV. Ji yra baigusį JAV vidurinius mokslus ir jai iš jos jaunų dienų nėra svetimas lietuvių gyvenimas. Vištartaitė-Stanislovaicienė dabar uoliai dalyvauja vietos lietuvių visuomenės gyvenime. Ji, kaip ir jos vyras, priklauso vietos SLA kuopai, Progresyvių klubui ir noriai dalyvauja visuose lietuvių rengimuose.

Abudu Stanislovaiciai yra ge-

Vaikiščiai pavogė autobusa

Du mažamečiai pagrobė iš autobusų stoties vieną tuščią C. T. A. autobusą ties Sheffield ir Belmont gatvėmis ir pradėjo važiuoti. Pavažiavę apie pustrčio bloko, atsidažė į elektros laidų stulpą, ir, palikę autobusą, pabėgo.

ri lietuvių spaudos bičiuliai, ją skaityti ir atsidėję platina.

Tai retai darni šeima, kartu visuomenės gyvenime dalyvaujanti. —J. Vlks.

Why Spend Years Learning Short Hand, When You Can Learn The FIVE LESSON SHORT HAND SYSTEM IN ONE MONTH

Day or evening classes arranged to suit your convenience For further information Phone RUSSELL 1435 4911 Cedar Avenue HAMMOND, INDIANA

Akl. Vitalis Zukauskas

LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBOS HARMONY MOTORS VAKARAS
įvyksta šeštadienį, rugsėjo 26 d. 8 val. vak.
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE,
3133 South Halsted Street
Programoje dalyvauja žinomi aktoriai ir dainininkai. Bus pateiktas naujo žanro scenos veikalėlis — muzikinis škiecas "MOTERŲ SVAJONĖ".
Programai vadovauja aktorius-humoristas Vitalis Zukauskas. Staliukai užsakomi iš anksto telefonu Victory 2-6172.
Sokiams groja BALIO PAKSTO orkestras. ĮEJIMAS \$1.50.
Visi mūsų klientai, draugai ir pažįstami maloniai kviečiami atsilankyti, nes atskirai pakvietimų išsiųsti nespėjome.

GET THE GAS HEATER BACKED BY \$38,342,000 OF HEATER EXPERIENCE

as different from ordinary heaters as Television is from Radio!
Siegler PATENTED AUTOMATIC GAS HEATER

You owe it to yourself to SEE the SENSATIONALLY BETTER...
ILLINOIS FURNITURE AND RADIO COMPANY
1570 N. Milwaukee Ave. Humboldt 9-1600

Today
...It's EASY to own an ELECTRIC RANGE!
...Big Cash Allowance for your Old Stove
...Low Prices Include Installation
INSTALLED Complete... only \$239.95
AND YOUR OLD STOVE in Chicago single family homes... now using Edison Service
General Electric Range Special!
MAŽI MĖNESINIAI MOKESČIAI
Pirkit dabar ir sutaupykit ant šios General Electric Pečiaus vertybės! Jums šis dailus, modernus naujas General Electric Pečius įrengiamas jūsų virtuvėje... pilnai—paruoštas greitai, švariam, vėsiam ir patogiam virimui... tik už \$239.95 ir jūsų senąjį pečių! Lengvi, maži mėnesiniai išmokėjimai—Nėra Priedų! Niekad praicy nebuvo taip lengva Chicagoje gerėtis elektriniu virimu. Bet... šis pasiūlymas yra ribotas —tat skubėkit! Pasinaudokit šiuo ypatingu General Electric bargenu šiandien!
Žiūrėkit Petticoat Party TV kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio imtina! 3:00-3:30 p. p. WBBM-TV—Channel 2
with these GE Deluxe Features!
★ Big three-way oven with automatic timer
★ Automatic oven temperature controls
★ Six-quart deepwell thrift cooker
★ 3 High-speed Calrod® surface units—one extra-high-speed unit
★ Three roomy storage drawers
★ Cooking top lamp
★ Full size—39 1/4 inches wide
★ Full porcelain enamel finish
SEE THIS GREAT ELECTRIC RANGE VALUE AT YOUR GENERAL ELECTRIC DEALER OR OUR NEAREST STORE
COMMONWEALTH EDISON COMPANY
4749 N. Western Ave. 4833 W. Irving Park Rd. 3430 W. Diversey Ave. 4231 W. Madison St. 3225 W. 26th St. 424 E. 47th St. 852 W. 63rd St. 9025 S. Commercial Ave. 11046 S. Michigan Ave.
CHICAGOJ PAVIENIŲ SEIMŲ NAMAI...DABAR NAUDOJASI EDISON PATARNAVIMU
TODAY'S THE DAY OF THE ELECTRIC RANGE

2145 W. EVERGREEN
ARTI WICKER PARK
Trys šešių ir 1 keturių kambarių. Garu apšildomi prieky. Du po penkis, mūrinis užpakalyje. Pečiaus šildomi. Po visu namu rūšys. Kewanee boilers, stokeris. Kieto medžio grindys.
PILNA KAINA \$22,500
LEO MICHAEL AND SON
1951 N. WESTERN AVE. BRUNSWICK 8-0117 Klauskite MR. KITTO
Announcing the opening of **A. A. AARONS**
PHYSICAL THERAPY CENTER AND MASSAGE INSTITUTE
Hours: 11:00 P. M. to 8:00 A. M.
• STEAM AND VAPOR BATHS
• WHIRLPOOL MASSAGE
• HEAT AND SUN LAMPS
32 West Washington Blvd. RANDolph 6-1990 Under the personal direction of MISS VALERIE HOPPER

CINCO ALL-ALUMINUM
SELF STORING COMBINATION SCREEN AND STORM SASH Also doors and porch enclosures. CALL
EDWARD J. BRUNET
823 So. Elmwood WAUKEGAN, ILL. PHONE DE 6-6640
No down payment. 36 mo. to pay. Distributed by AIRTITE, INCORPORATED Contractors-Engineers 333 N. MICHIGAN, CHICAGO, ILL.
GUARANTEED TV SERVICE
Complete Repair Service On All Makes and Models. We Carry a Complete Stock of Tubes. We Also Test Them.
25 Years on Archer Avenue. Same Day Service.
ROY'S RADIO SHOP
4440 ARCHER AVE. Lafayette 3-3978

DAN HINSLEY CARPENTER
Remodeling — New Additions — Garages — Cement and Plaster Work — Roof Repairs.
For free estimates phone **COMMODORE 4-5030**
Rašomos Mašinėlės
Speciali studentams kaina išnuomoti. Taip pat Budget planas parduodant. Adding Machines—Checkwriters—Duplicators Matykite Mr. Charles
C. C. Office Machines
6305 So. Harvard WENTWORTH 6-2100

SEE SENO
for FORMAL WEAR RENTAL Complete selection of newest styles TUXEDOS • CUTAWAYS FULL DRESS SENO AND SONS 2513 WEST 63rd STREET GROVEHILL 6-8043 Open evenings to 6:00. Monday and Thursday to 9:00. 720 SO. WESTERN AVE. MONROE 6-0631 Open evenings till 9:00. Wednesdays and Saturdays to 6.

GROVE RECREATION
Open Bowling All Day SATURDAY and SUNDAY Every afternoon until 6:30 P. M. Sunday Night Mixed League TIME OPEN
7854 So. Cottage Grove RADcliffe 3-9412 RADcliffe 3-7515

GRAND OPENING
of our **NEW FLORAL SHOP**
Free gift with every purchase. Shrubs, Seeds, Evergreens, Flagstones, Corsages, Wedding Bouquets, Funeral Designs.
CHARLIE'S
CARDEN SPOT AND FLORIST 5920 SOUTH KEDZIE WALbrook 5-7134

JOIN NOW
Get your local Civil Defense Director or local Civil Defense phone and address or write to: Ground Observer Corps, U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

pinimas ir melancholija. Dabar labiau, negu kada nors, galime laukti, kad antroji žmonijos jėga, amžinoji tolerancija, išugdys savąsias jėgas iki tokio laipsnio, kad toli pralenks savo lygiai nemirtingą priešininką, pažįstamą neapykantos, keršto ir netolerantiškumo vardais". (Personalidad y cultura mental, Nr. 79, La Habana, Cuba, pusl. 11).

Ziūrėdami į dabartinį pasaulį ir į praeitį taip pat, tikrenbėje randame daug dalykų, kurie pateisina tą cinišką išvadą, kad žmoguje yra labiau natūralu neapkęsti, negu mylėti bei toleruoti. Kaip neapykanta ir kerštas užkariauja, užviešpatauja žmones karo ir kovos metu! Kaip jinai padaro žmogų žvėriu kitam žmogui! Po masinio prievartavimo, žudymo ir viską naikinančių bombardavimų hipnotizmo įtaka yra galimas daleidimas, jog mes vilstamės ir savyje apgaudinėjame mąnydami, kad žmogus yra pažėgingesnis mylėti ir toleruoti savo brolius, negu juos neapkęsti ir naikinti. Ne vien tikai matome, kaip neapykanta ir kerštas viešai skraido virš pasaulio, bet taip pat matome ir susiduriame su įvairiausiais paslėptais neapykantos bei keršto pavyzdžiais tarpusavių žmonių santykiuose, su neapykanta ir kerštu sunkiai pastebimu, todėl, kad jis paslėptas po krikščionybės, artimo meilės socialistinės darbininkų tėvynės, liaudies demokratijos ir kitokiais gražiais vardais.

Vistomet buvo šitaip. Inkvizicijos metu Torkemada buvo įsitikinęs, be abejonės, kad ant smagusių pasmeigtus eretikus degino todėl, kad labai mylėjo jų nemirtingas sielas. Toji pati "inkvizitoriška meilė" vėl subližėjo didesnėje žmonių istorijos dalyje. Kur mes bepažvelgtume, atrasime vyrų ir moterų, kurie ir kurios neapseina be savo pažiūrų brukimo kitiems ir kitoms, vistomet su gero darymo pretekstu, bet ir čia pastebime agresingumą ir pavergimo siekimus paslėptus po gražiausiomis skraistėmis. Tėvai dažnai būna savo vaikų inkvizitoriais ta prasme, kad jie prievartauja savo vaikus priimti nusizeminimo rolę ir tėviškąjį autoritetą, paneigiant visas laisvų diskusijų ir laisvų galvojimo teises, tas pats, ir kai jie baiminasi ir rūpinasi savo vaikų auklėjimu ir mokslinimu. Taip pat ir tuomet jie nepaslepia savo vaniškumo apredyto tėviška meile. Mano tėvai mane norėjo leisti į kunigus, kad aš klebonaudamas ir lupikaudamas, vis daugiau ir daugiau žemės hektarų pripriksiu savo broliams, seserims ir visai giminei. Bet likau sielos evoliucionierium, ir nė vieno ha. žemės dargi pats sau nenuspirkau iki šios dienos.

Vieną gražiausių išgaruojančių meilės pavyzdžių galime rasti knygoje El Camino de Toda Carne, lietuviškai bus: Visokios mėsos kelias, kurios autoriumi yra rašytojas Samuelis Butleris. Teobaldo, tėvas, ir Christina, motina, nemylėjo savo vieno st-

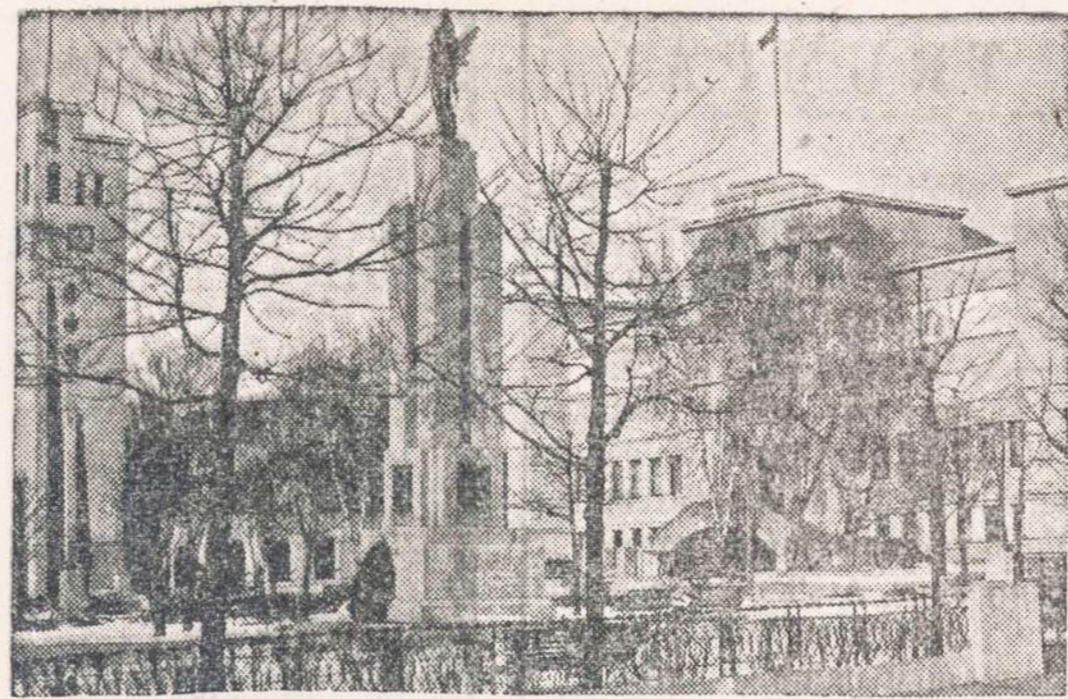
naus, dėl jo labai kritiškos galvosenos, ir jie iš savo tėviškos širdies išmetė mažąjį Ernestą laukan. Buttleris puikiai moka vaizduoti sutiles tėvų ambicijas ir tiek pat sutiles jų elgsenas, užinteresuotas ir kruvinas, vis po ta griežta tėviškos meilės kauke. Tėvai, tik su labai maža išimtimi, niekad nenori prisiminti tų aitrumų, kuriuos jie jaučia prisimindami šią naują atsakomybę ir kiek jie yra praskaltę savo vaikams savo tėviškos pareigos vardu. Pacituosime Buttlerį: "Christinos dalyko versija buvo ta, kad niekad nėra buvę tokių tėvų, kurie būtų buvę tiek pasiryžę ir atsidavę dėl kuo didesnio savo vaikų gerbūvio, kaip Teobaldo ir jinai".

Daugelis tėvų nedasiproti, kad jie traktuoja savo vaikus lygiai taip, kaip jie buvo traktuojami jų tėvų, pavartodami kerštą — ilgus metus rūgusių jų sieloje — sukurtą tų rykščių, kuriomis jų tėvai juos čiaizydavo, kai jie mažiukai buvo ir negalėjo apsiginti nuo jėgos, viršijusios jų jėgas. Kai jau dabar dideli, turi savo vaikus, tai ir atsigriebia ant jų... Jie pakartotinai kalba, kad su savo vaikais yra griežti ir reikalaujanti kaip tik todėl, kad juos labai myli, jiems daug gero linki, be jų gyventi negali, bet po ta visa meile dažnai slepiasi gili neapykanta ir veidmainiavimas. Vienas patvirtinimas patenka po mūsų rankomis iš antropologijos dirvonių. Abram Kardiner savo knygoje "The Psychological Frontier o Society" įrodinėja, kad Aloreasai, primityvūs Orientalinės Olandų Indijos gyventojai sistematiškai atstumia savo vaikus nuo bet kokios tėviškos meilės ir globos. Irodo aiškiai, kaip nesąmoningi tėvai neapkenčia savo vaikų todėl, kad jų tėvai neapkenčė jų, kad jie nematė jokio švelnumo ir susirūpinimo iš savo vyresniųjų pusės. Tiesioginiame kontraste yra indėnai Komančės, taip pat primityviška, bet žmoniška tautelė, kurioje mažamečiai turi suformuotą puikias asmenybes, nes jų tėvai pasižymi savo nepaprastai didele meile ir švelnumu su savo vaikais.

Sėimyniniuose santykiuose taip pat yra daug falsyvos meilės formų. Vyras, kuris verčia savo žmoną atsisakyti savosios asmenybės bei individualybės, arba besaikiškai linkčioja bei tupčioja, kad patenkintų savo žmogonos tuštybes, yra liudininkas ir net kurčjas tuščios ir falsyvos meilės. "Meilė" yra garbingo ir didelio dalyko terminas, vyras ir moterys stengiasi įsitikinti savo tikrąją meilę ir tada, kai tikrenybėje jie vieton meilės teturi tik pozicijų sublokavimą, vienas antro persekiojimą, vienas ant kito viešpatavimą ir agresingumą vienas kitam.

(Bus daugiau)

Prie "Naujienu" kai priprasi—darba, žinią, —viska rasi.

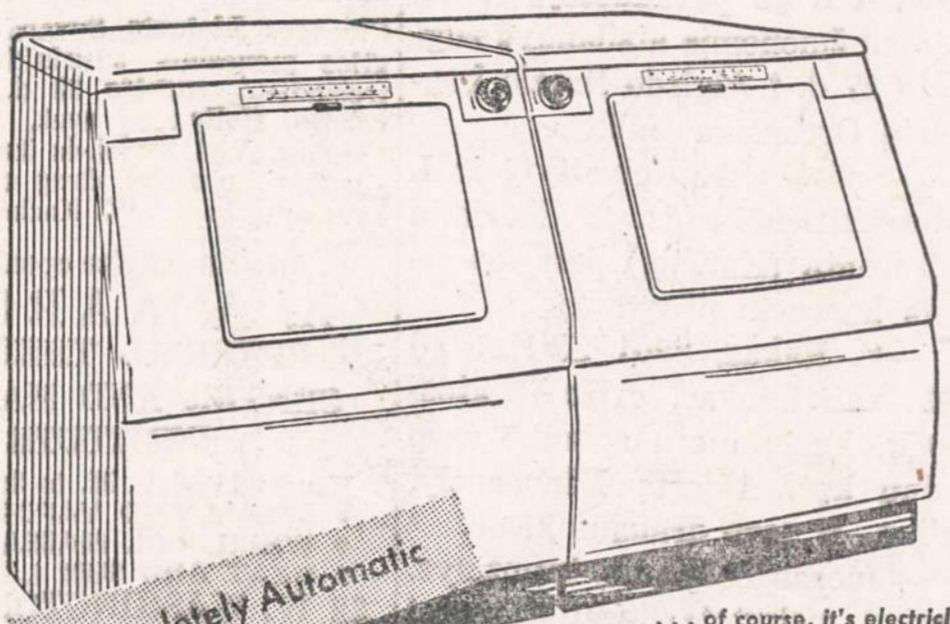

LIETUVOS KARO MUZIEJUS

GARSINKITES NAUJIENOSE

New Models
NEW LOW PRICES!

FAMOUS
Westinghouse
LAUNDROMAT and electric CLOTHES DRYER

Completely Automatic
... of course, it's electric!
LAUNDROMAT®
Completely Automatic, Full Size, Agi-Tumble Action
New! Low-priced! Loaded with features that make washdays automatic.
\$249.95

FREE! BLESSED EVENT DAY
To celebrate the introduction of the new model Laundry Twins, Westinghouse will award, without charge, the new Laundromat and Clothes Dryer to the parents of twin babies born on Sept. 23, 1953, and Gerber's will award a year's supply of their famous baby foods. See us for details.
CLOTHES DRYER
Slanting Front, Fully Automatic, Faster Drying
It ends all the hard work of line drying—and it dries your clothes as you want them, dry or damp-dry.
\$199.95

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

BEE JAY STORES

15 WEST HUBBARD STREET

WHITEHALL 4-3253

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Lietuvių Auditorija

3133 So. Halsted Street

Telef.: Victory 2-6172

Šeštadienį, rugsėjo 26 dieną, 8 val. vakaro Lietuvių Automobilių Prekybos HARMONY MOTORS VAKARAS
Šeštadienį, spalio 3 dieną, 8 valandą vakaro Balio Pakšto Orkestro Sukaktuvių Koncertas
Visiems parengimams groja BALIO PAKŠTO ORKESTRAS.

Lietuvių Auditorijos 4 salės išnuomojamos parengimams, koncertams ir vestuvėms su maistu arba be maisto.

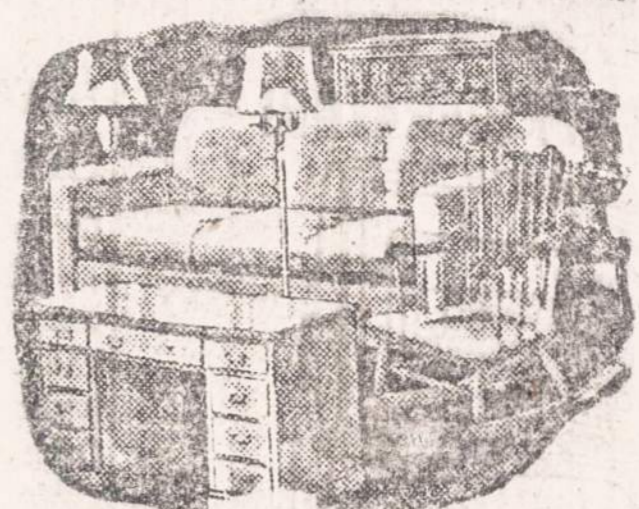
Sekmadieniais šokiai apatinėje svetainėje, įėjimas nemokamas.

Lietuvių Krautuvėjų didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai baldai vaikūčiams

ŽEMOS KAINOS
LENGVI ISMOKEJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmdieniais nuo 11 iki 4:30

VICTOR BALANDA

Real Estate Loans
Mortgages
Notary Public
3133 S. Halsted Chicago 8, ILL.
Tel. DA 6-3859

Norėdami pirkti ar parduoti namą ar biznį pasimatykite su mumis. Turime namų ir biznį visose Chicago kolonijose.

Budriko Radio Valanda leidžiama ketvirtadieniais iš radio stoties WHFC 1450 kil. nuo 6 iki 7 val. vakare.

Pirkėjai sutaupo pinigų ir gauna geras prekes pirkdami iš Budriko, Baldai, Televizijos, Applančės, Jewel-ry ir žemiausias kainas.

YOU CANNOT BUY BETTER

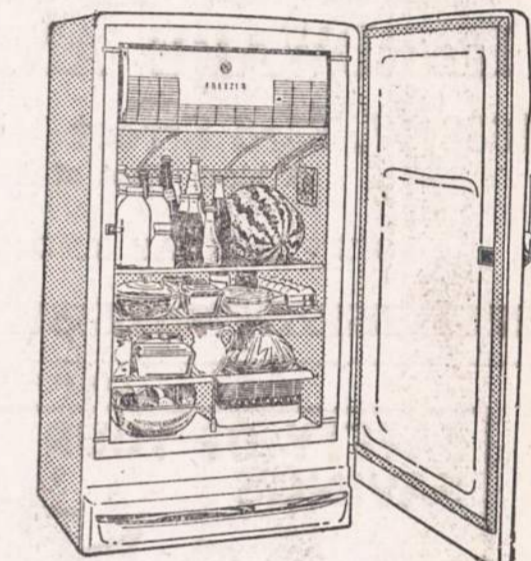
Self-adjusting, spring unit prevents turning - assures perfect fit.

U.S. PAT. 2,612,114

A Famous Patented "Jew Tit" Diamond Ring

BRILLIANT DIAMOND SET \$59.50

CREDIT TERMS

Saldytuvai, geriausių \$199.95
Saldytuvai, po \$119.95
nieros, po

Gražiame kabinete televizija už \$148.50
Ant stalo televizija, 7 colių paveikslas, už \$99.95
FM ir AM radios, \$48.75
Automatiški fonografai, po \$38.75
Skalbiamos ir prosinamos mašinos, po \$88.75

LENGVI ISMOKEJIMAI

Jos. F. Budrik INCORPORATED

3241 So. Halsted Street

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.

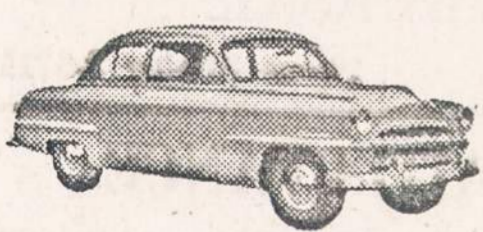

KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

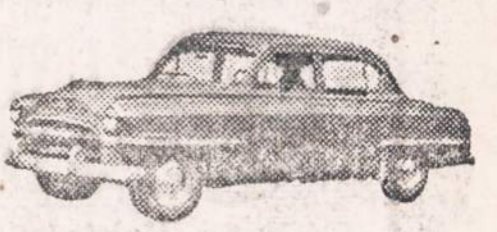

1953 metu NAUJAS PLYMOUTH \$1695.00 su visais taksais

BALZEKAS MOTOR SALES, INC. "U WILL LIKE US" CHICAGO 32, ILLINOIS

1953 metu NAUJAS CHRYSLER Windsor Sedan, \$2595.00 su visais taksais

Turime daugybę vartotų, visai mažai važinėtu automobilių. Žemos kainos, lengvi išsimokėjimai.

4030 ARCHER AVENUE

Teisingas nemokamas patarnavimas leidimams ir apdraudai parūninti

PUIKIOS REMONTO DIRBTUVES

Telefonas: VIRGINIA 7-1515

